ఆంధ్రభూమి వివిధ వాఙ్మయ సంచిక

ఆదివారం 5-9-1965

"నన్ను క్షమించవా"

—ఆర్. విశ్వం

"శోభ గురించి నీ ఉద్దేశం ఏమిటి రవీ!" టీకప్పు బల్ల మీద పెడుతూ అన్నాడు రాజు.

"అదేమిటి రాజూ, అలా అడుగుతావ్!" అన్నాను.

"ఏమీ అలా అడగటంలో తప్పేముంది!" విడిపోయిన బాకీ కాగితాల్లోకి చూస్తూ అన్నాడు రాజు.

"శోభ విషయంలో నాకు ప్రత్యేకమయిన ఉద్దేశం నీ. ఎలాంటి భావం గానీ లేదు. నాకు మీరు ఎంతో ఆమె కూడా అంతే!"

"అక్కడే పొరబడుతున్నావ్! శోభ పట్ల నీకు ప్రత్యేకమైన అభిమానం చూస్తున్నాను!"

"మీరూ ఒప్పుకోరు! అమాటకొస్తే మీరంతరూ నన్ను లైక్ చేయడంలేదా? నాకిట్టి అభిమానం చూపటంలేదూ?"

"నాకు శోభ మీద ప్రేమ పడి తగులుతుంది."

"అయితే అడ్వాన్సు. అందులో తప్పేముంది?"

"ఉంటాంటప్పుడు ఆమె నిన్ను ప్రేమిస్తుంటే అనుకోకూడా!"

"అంత మాత్రానికే అది ప్రేమ అని ఏమీ ఊహించగలిగావ్!"

"అయితే ఒక్కసారి గుప్పెడు శోభకు దూరంగా ఉండాలి." అన్నాడు రాజు.

"ఎందుకు?" ప్రశ్నార్థకంగా రాజు మొహంకేసి చూశాను.

"అసలు శోభ గురించి నీకేమీ తెలీదు. తెలుసుకున్నాక ఆమెను కన్నెత్తికూడా చూడవు" అన్నాడు రాజు.

"నీ నన్న మాటలకు అర్థంలేదు" అన్నాను.

"శోభగురించి బజారో పరిక్షాబాడి వడిగితే తెలుస్తుంది!"

"నాలో ఉత్సాహం హెచ్చింది. "నీవన్నీ కూడాకు అర్థం లేదు రాజూ, నేవెళ్తాన్నా!" అంటూ బిల్లు చెల్లించి బయటకు వచ్చేశాను.

"శోభ మా ఆఫీసులో సైపీస్టు. ఇద్దరూ కూడా పరిచయం మామూలుగానే అయింది. ఒకరోజు పొయంత్రం నా పని పూర్తవగానే "రవిగారూ, కాస్త ఈ స్టేటుమెంట్ టైప్ చేసి పెట్టండి! నాకు కాస్త అర్జంటుపనుంది. నేను వెళ్ళాలి!" అంటూ నా ముందర పెట్టింది.

అక్షరంతరం చెప్పక నేనిపెట్టాను. అది మా పరిచయానికి నాంది.

ఒకరోజు ఆఫీసు అయిపోయింది నేనూ, శోభ బస్టాప్ దగ్గిర వెళ్ళి నిలబడ్డాము బస్సు కోసమని ఇంకా కాలా టైముంది.

"రాజుగురించి నీ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి రవీ" అంది శోభ

కాస్సేపు సందిగ్ధావస్థలో పడ్డాను "తుమర్థ అతని పోవర్తనలో మార్పు వచ్చింది" అన్నాను.

"అంటే?" అంది శోభ.

"ఏమో నాకో మాత్రం అంత చనువుగా ఉండడం లేదు."

"అందుకు కారణం నాకు తెలుసు!" అంది శోభ.

"ఏమిటది?"

"నీవు నాతో అతి పన్నిహితంగా ఉండడమే కారణం!"

"ఓహో! అదీ సంగతన్నమాట"

అంతలోనే "హాల్లో! రవీ, శోభా మీరిద్దరూ యిక్కడే ఉన్నారా? మీ యిద్దర్ని యిలా చూస్తూంటే నాకెంతో సంతోషంగా ఉంది!" అన్నాడు రాజు

శోభనా ముఖంవైపు చూసి తలవంచుకుంది రాజు ఆ మాటలు ఎందుకన్నాడో అర్థంకాలేదు నాకు. ఈలోగా బస్సు వచ్చింది. నేనూ శోభా ఎక్కాము. రాజు సైకిలు మీద వెళ్ళిపోయాడు.

* * *

ఒకపారి పైపింగ్ పెక్షనులో ముగ్గురమూ పైపు తెస్తున్నాము. కాస్సేపటికి ఎక్కడో ఒక అందమైన అమ్మాయి కాబిన్ లోకి అడుగుపెట్టింది. నేనూ శోభా ఆశ్చర్యపోయాం. ఎవరా ప్రొత్తమనిషి.

"హాల్లో పద్మా! ఎప్పుడొచ్చావ్? అంటా కులాసాయేనా?" అంటూ కుర్చీలో నుండి లేస్తూ "ఎక్స్క్యూజ్ మీ రవీ అండ్ శోభా కాస్త ఈ రెండు లెటర్స్ టైపూ చేసి పెట్టండి ప్లీజ్! ఇప్పుడే వస్తాను, రెండు కాగితాలు చెరో బల్లమీద పారేసి "పద పద్మా!" అంటూ బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

శోభ వళ్ళు వెళ్ళినవేపే చూస్తూ ఉండిపోయింది

కొన్ని క్షణాలు మౌనంగా గడిచిపోయాయి.

"బాగానే ఉంది ఈయన వరస!" అంది శోభ అదోరకంగా ఉన్నట్టుంది

"ఎందుకు శోభా!" అన్నాను,

"ఏందుకేమిటి! తనకు బాధ్యతలేనట్టు మన మీద ఎలా వదిలి వెళ్ళడో మనల్ని అతడు కమాండ్ చేస్తున్నట్టు"

"అలా అనకోవడం అంత బాగుండదేమో! ఎవరో తెలిసిన వారు గావటన్న మన మధ్య ఉన్న స్నేహం కొద్దీ మనకు పనిచెప్పి వెళ్ళాడు."

"పోనీ ఆ అమ్మాయికైనా జ్ఞానం ఉండక్కర్లా!

"అదేమిటి శోభా, దూరపు బంధువు కావచ్చు. కాంటీన్‌కు తీసుకు వెళ్లాడేమో! అందులో తప్పేముంది! ఎంత నుంది వెళ్ళటం లేదూ?"

"ఆయన పరిస్థితి నీకు తెలియదురవీ! ఇవాళ ఇదేమీ కొత్తకాదు ఆయనకు ఇలాంటి స్నేహితురాళ్ళు బోలెడు మంది! నీవు ఇక్కడికి వచ్చి సంవత్సరమే అయింది. కాని నేను, అతడు ఉద్యోగంలో చేరకముందునుండి ఉంటున్నాను

కథానిక

తెలుసా!" అంది శోభ.

ఆ తర్వాత గంటన్నరకు రాజు వచ్చాడు "చాలా థాంక్స్ మీ యిద్దరికీ!" అంటూ కుర్చీలో కూర్చున్నాడు

* * *

కొన్ని దినాలు గడిచిపోయాయి నాకూ, శోభకు మధ్య పన్నిహితం ఎక్కువయింది ఇద్దరంకలిసే కాంటీనుకు వెళ్ళుతూ ఉండేవాళ్ళం ఆఫీసుఅవగానే ఇద్దరంకలిసే యింటికి వచ్చేవాళ్ళం, దారిలో మమ్మల్ని మింగేస్తున్నట్లుగా చూసేవారెందరో.

పొయంత్రం ఆఫీసు అయిపోయింది. నేనూ, శోభా బస్సుస్టాప్ దగ్గిర నిలబడ్డాం.

అంతలోనే మాముందు ఒక ఫియట్ కారు వచ్చి ఆగింది. అందులోంచి ఒక వ్యక్తి తల బయటకుపెట్టి "హాల్లో శోభాదేవి గారూ! వస్తారా!" అంటూ దోరు తెరిచాడు.

"ఎవ్వే! బస్సు వస్తూందిగా ఇప్పుడు" అంది శోభ.

"అయినా పరవాలేదు రండి. మీకు లైనువుతూంది" అన్నాడాయన వ్యక్తి.

శోభ నావేపుచూసి 'వస్తా రవీ! మరేమీ అనుకోకూడదు!" అంటూ వెళ్ళి కారులో కూర్చుంది.

ఇక్కడ కాలం నిశ్చలమైపోయాను, వెనకనుండి ఎవరో భుజంమీద చేయి వేసేదాకా మైకంలోంచి తేరుకోలేకపోయా! తిరిగిచూశాను. రాజు! నవ్వుతూ అన్నాడు "అరే శోభ అతడితో వెళ్ళిపోయిందా?" అన్నాడు అదో మాదిరిగా

"అవును?" అనిమాత్రం అనగల్గాను.

"రా రవీ కాఫీతాగి వెడదాం." అంటూ హోటలుకు తీసుకువెళ్ళాడు రాజు.

పరిధ్యానంగా కాఫీ సిప్ చేస్తున్నాను.

"అదంతా మామూలుయేలే రవీ!" అన్నాడు రాజు.

"ఏం?" అన్నాను,

"ఇంచాక నువ్వు కళ్ళతో చూసిన దృశ్యం"

"ఊ"

"అవతలవెవరో తెలుసా?"

"ఊహూం తెలీదు."

"తెలిసే కాధ పడతావేమో! పోనీ ఎందుకులే ఆ విషయాలన్నీ ఇప్పుడు!" అంటూ పద్దంటూంటే బిలు చెల్లించి బయటకు వచ్చాడు రాజు మౌనంగా రాజును అనుసరించాను,

* * *

"సాయంత్రమయింది వెలుగును పారద్రోలి సంధ్యా కాంతులు వ్యాపిస్తున్నాయి

పబ్లిక్ గార్డెన్స్‌లో ఒకమూల కూర్చున్నాను దూరంగా ఉన్నాడాయన. గంటలెస్తూ ఆడుకుంటూన్న పిల్లలనేసి చూస్తూ—

ఆ పయత్నంగా ప్రక్కకు తిరిగి చూశాను శోభ! కూర్చునుంది

"ఎంతసేపయింది శోభా నీవువచ్చి?" అన్నాను.

"అయిదు నిమిషాలయింది"

సాయం సమయపు ప్రకృతి అందాలలో శోభ ఎదురుగా అందంగా కనబడింది నిర్నిమేష దృక్కులతో శోభను చూస్తూంటే జాలోని మధుర భావాలు పొంగాయి

"శోభా!" అన్నాను కంపిస్తూన్న కంఠంతో.

"ఏమిటి!" అంది వెన్నుదిగి.

శోభా నీ నిర్మల ప్రేమ భావాయలేకుండా నేను బ్రతకలేనేమో అనిపిస్తుంది నా జీవితానికి నీవే ఆధారం నీవులేక జీవితం నిస్సారం! అపరిపూర్ణం అంధకారమయం!" నాలోని భావోద్వేగాన్ని అణచుకోలేకపోయాను.

శోభ మాట్లాడలేదు, కాని భావప్రవాహం పొంగిపొరలింది. వెంటనే ఆమె నేత్రాంచాలల్లోనుండి కొన్ని బిందువులు జలజల రాలాయి.

నామనసు బాధపడింది దగ్గరకుజరిగి శోభను గట్టిగా కౌగలించుకున్నాను ఆ ఆనంద పారవశ్యంలో అలా ఎంతసేపు ఉన్నానో తెలియదు.

ఒక్కసారి శోభ నా కౌగిటిలోంచి తప్పుకొని దూరంగా జరిగి కూర్చుంది "నేను వెడతా రవీ! చాలా సేపయింది," అంది.

"ఏం, అంత తొందరా!"

"..... ...."

"శోభా కోపమొచ్చిందా?"

"లేదు!" తలవంచుకునే సమాధానం చెప్పింది ఆమె వదనంలో అర్థంకాని భావాలెన్నో—

లేచి చెప్పులు తొడుకుంటూ "గుడ్ నైట్ రవీ" అంటూ ముందుకు పొగిపోయింది,

ఆశ్చర్యపోయాను! అకస్మాత్తుగా ఆమెలో కలిగిన పరివర్తనకు.

రెండు మూడు రోజుల తర్వాత గావన్నా!

రాజు వచ్చాడు బాదగ్గరికి, పాయంత్రం పిక్చర్ కెరెడిగా ఉండమని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

అన్నట్టుగానే పొయంత్రం అరింటికి రాజుతో బాటు పిక్చర్ వెళ్ళాను. మనస్సు అదోలాంటేకనిపించినిమా వెడితేఅక్కడ యిబా శాన్త కుదుట బడుతోందనే ఆశతో రాజుతో నినిమా వెళ్ళాను

షో మొదలయింది. హాలంతా చీకటిగాఉంది. అంతలోనే ఒక యువకుడు, యువతి వచ్చి మా కెదురుగుండాఉన్న వరసలో కూర్చున్నారు.

ఇంటర్ వెల్ అయింది. లైటు వెలిగాయి. అప్రయత్నంగా నా దృష్టి, ముందుసీట్లలో కూర్చున్న జంటమీద పడింది. తళ్ళిపడ్డాను! ఎవరోకాదు శోభ! ఆమె ప్రక్కనే ఆ రోజు కారులో తనవెంట తీసుకువెళ్ళినవ్యక్తి.

ఒక్కసారి హాల్లోని దీపాలన్నీ ఆరిపోయాయి. అంతా అంధకారం! నా అంతర్మనంలోకి మళ్లే. ఇక అక్కడ ఉండబుద్ధి కాలేదు. లేచి హాలుకుండి బయటకు వచ్చేశాను రిక్షామీదయింట్లో వచ్చి పడ్డా. తలగడలో ముఖం దూర్చి కూర్చుండిపోయాను,

హాలో అంతర్యుద్ధం చెలరేగింది హృదయంలో అలజడి ప్రారంభమైంది

మిటిదంకా! శోభ ఎవరు? ఆమె గురించి తనహృదయ మెందుకింతగా కలవరపడి పోతోంది.

శోభ అర్థంకాదు నాకు, అవును! స్త్రీహృదయం అర్థంకాదు యెవరికీ అన్నమాటల్లో వగ్గసత్యంఉంది

అందుకే రాజు ఆ రోజు అన్నాడు గావన్నా! శోభకునను దూరంగా ఉండమని. ఆ మాటల్లోని సత్యం ఈరోజు గ్రహించగలిగాను శోభ గురించి బజార్లో పరిక్షాబాడి వడిగినా తెలుస్తూంది. అసే మాటలు నా చెవుల్లో గిరగురుమటుతున్నాయి. రెండు చేతుల్లో చెవులు గట్టిగా మూసుకున్నాను.

పది దినములు పరే శోభకు దూరంగా ఉండాలి! ఇదే నా హృదయంలోని వ్యాయస్థానంలో అయిన తీర్పు.

* * *

నాలుగయిదు రోజులు గడిచిపోయాయి. నేను సాధ్యమయినంత వరకూ శోభతో తప్పుకుతిరిగాను. ఆమె చూడగానే తలవంచుకుని నా పని నేను చేసుకుపోతున్నాను.

ఒకరోజు సాయంత్రం రాజు నా గదికివచ్చాడు. 'హాల్లో! రవీ, ఎలాగున్నావు?"

"కులాసే! ఈ మధ్య నాలుగు రోజులు కనిపించలేదేం రాజూ?" అన్నాను తిరిగి.

"సెలవు పెట్టి ఊరు వెళ్ళాను. అ

(మిగతా 4వ పేజీలో)

"సమగ్ర ఆంధ్రసాహిత్యం": సమీక్ష (2)

—డాకర్ కేతవరపు రామకోటిశాస్త్రి

ప్రథమ సంపుటము చాళుక్య యుగము

ఇదిపైకి చూచుట కొకయుగముగా నున్నది. కాని లోపల జూచినచో నీ సంపుటము రెండు యుగములను గూర్చి చెప్పుచున్నది చాళుక్య యుగమునకంటె ముందర గల ఆంధ్ర భాషా సాహిత్యముల విచారణ ఆదిమ యుగమన్న పేరనున్నది, ఇది తొంబదియైదు పుటల మేర పర్యాప్తము, మిగిలిన నూట యేబదియేడు పుటల గ్రంథమును చాళుక్య యుగము, క్రీ. శ 624నుండి 1198 దాక చాళుక్య యుగమనబడుట వల్ల క్రీ. శ. 628లో ఆదిమ యుగమంతమగుచున్నట్లు నువము భావించు కొనవచ్చును. పైచాళుక్య యుగములోని చివరి శతాబ్దమును తెనుగు చోడుల పేర నొక ఉపయుగముగా భావించ వచ్చు ననుటయే గాని ఆంధ్రదానిని పరిగణించలేదు.

క్రీ. శ. 624 సంవత్సరము నుండి చాళుక్య యుగమన్నపుడు అప్పటినుండి రాజరాజ నరేంద్రుని వరకుగల శాసనాది వాఙ్మయ విషయమును గూడ నా యుగములోనిదే యగును. కాని ఆంధ్ర ఎందుకు చేసెనో తెలియదు కాని చాళుక్య యుగ సాహిత్యమును నన్నయగారి తోడనే మొదలు పెట్టెను, తత్పూర్వపు శాసన వాఙ్మయము నాదిమ యుగములోనే కలిపి చెప్పెను. రేనాటి చోడుల వరకుగల దానితో నాదిమ యుగమునంతను చేసి యుండినచో, గద్యపద్య మయములైన మొదటి చాళుక్య రాజుల శాసనములను పరిచయము చేసి వెంటనే నన్నయ గారి నందుకొనుటకు వీలయ్యెడిది. అపుడు నన్నయ గారి భారత రచనకున్న పూర్వరంగ మింకను స్పష్టముగా నుండి యుండెడిది.

ఆదిమ యుగమున ఆంధ్ర-తెలుగు-తెనుగు అను పదములప్రాచీనతమ అర్థములను సప్రమాణముగా చర్చించుటతో నీసంపుటము మొదలైనది. రేనాటి చోడుల చరిత్రయు కొంత వివులముగనే వ్రాయబడినది. బట్టి ప్రాబల్యమైన ఆంధ్రభాషా ఛందస్సుంబంధి విశేషములను కూడ తగినట్లు చెప్పి ఆంధ్ర మంచి కృషి చేసిన వాడన్న పేరు తెచ్చు కొనగలిగినాడు.

క్రీ. శ 285 నుండి 682 వరకు గల శాసనములలోని 93 తెలుగు పదాలను, ఒక నలుబది గాథా పద్యములలోని తెలుగు మాటలను ఎత్తి అకారాదిగా పటికలను సిద్ధము చేసి చూపుట యొక విశేషము ఆంధ్ర (ఆంధ్ర - ఆంధ్ర) శబ్దము మొదట జాతి వాచకముగను తరువాత దేశనామముగను, ఆపిమ్మట భాషా పరముగను కనిపించుచున్నది తెలుగు, తెనుగు పదములిట్లే ఒప్పుడొక్కొక్క యర్థమునుండినని భాషాపరముగా తెలుగు (తెలుంగం) మొదట కనిపించుచున్నది జాతి వాచకముగా గూడ తెలుగు (తెలింగం) అంతకు మునుపే విశదీపించుచున్నది. (తిలింగం) పురాణములయందు దేశ పరముగా నున్నది. ఇట్టి విషయములనొక్రాంతికి లాగి, 'తెనుగు, శబ్దమునకు ఆంధ్ర చెప్పిన వ్యుత్పత్తి యర్థము శ్రద్ధ కలిమినియాలోచింపదగియున్నది గోండులకు "కు" అన్నదొక వంశేషము కాదికి దక్షిణ పాంతమునకు తేన కు - తెనుగు; ఆ ప్రాంతమునన్న వారికి తెనుగులు; వారి భాషకు తెనుగు అని పేర్లేర్పడి యుండు నని యూహించుట సమంజసముగనే యున్నది. మొత్తము మీద ఆంధ్రులోని జాతి తెలుగులు-తెనుగులు ఒక జాతి వారే యైనను ముందు వారు తెలుగువారు, తెనుకవారు తెనుగువారు, ఈ యందరును, ఈ యందరి భాషయు నొకటిగా నైనందున ఆంధ్ర-తెలుగు-తెనుగు శబ్దము లన్ని యర్థములను పర్యాయ పదములవలె నైనవి ఈ విషయ నిరూపణమున ఆంధ్ర దేనిన కృషి లెస్సకృషి.

తెలుగు శబ్దమును పట్టుకొని దాని ప్రాచీనతనువివరించుటలో ఆంధ్రదర్శనే దొరగారి గ్రంథమును (శ్రీ) తేకుమళ్ల రామచంద్రదొరవుగారి వ్యాసము మముఖ్యాధారములుగా పెట్టుకొన్నారు. గోండు జాతివారి దైవతములలో "తెలింగం" అను పేరమన్న దైవమే తెలుగు జాతి మూల పురుషుడని అరుద "ఊ హించెను ఊ' హించుట బాగుగనే యున్నదాగాని రచ్చెలుగారును. రామచంద్రరావు గారును భిన్నముగా చెప్పిన ఒక విషయము నేక రీతిని చెప్పినట్లర్థము కనిపించుచున్నది. 21వ పుటలో తొలేషన గుర్తుతో మొదలైన చిన్న యతరములు వాక్య సముదాయ మైనచో కచ్చెలు దొరగారి ఆంగ్లమూలమునకనువాదము కావలయును కానిచో రామచంద్రరావు గారి భారతిలోని వాక్యము వందలిది కావలయును కాని చూడగా చూడగా అది రామచంద్రరావుగారివ్యాసభాగము యొక్క సంక్షిప్త రూపముగా తోచుచున్నది. మొదలా కొకేషనెందకు వాహరింప వంకల్పింప బడినదనగా గోండులు తెలుగు, శబ్దమునకు ఆంధ్ర చెప్పిన వ్యుత్పత్తి యర్థము ప్రశ్న కలిమినియాలోచింపదగియున్నది గోండులకు "కు" అన్నదొక వంశేషము కాదికి దక్షిణ పాంతమునకు తేన కు - తెనుగు; ఆ ప్రాంతమునన్న వారికి తెనుగులు; వారి భాషకు తెనుగు అని పేర్లేర్పడి యుండు నని యూహించుట సమంజసముగనే యున్నది. మొత్తము మీద ఆంధ్రులోని జాతి తెలుగులు-తెనుగులు ఒక జాతి వారే యైనను ముందు వారు తెలుగువారు, తెనుకవారు తెనుగువారు, ఈ యందరును, ఈ యందరి భాషయు నొకటిగా నైనందున ఆంధ్ర-తెలుగు-తెనుగు శబ్దము లన్ని యర్థములను పర్యాయ పదములవలె నైనవి ఈ విషయ నిరూపణమున ఆరుద్ర దినిన కృషి లెస్సకృషి.

తెలుగు శబ్దమును పట్టుకొని దాని ప్రాచీనతనువివరించుటలో ఆరుద్రదర్శనే దొరగారి గ్రంథమును (శ్రీ) తేకుమళ్ల రామచంద్రదొరవుగారి వ్యాసము మముఖ్యాధారములుగా పెట్టుకొన్నారు. గోండు జాతివారి దైవతములలో "తెలింగం" అను పేరమన్న దైవమే తెలుగు జాతి మూల పురుషుడని అరుద "ఊ హించెను ఊ' హించుట బాగుగనే యున్నదాగాని రచ్చెలుగారును. రామచంద్రరావు గారును భిన్నముగా చెప్పిన ఒక విషయము నేక రీతిని చెప్పినట్లర్థము కనిపించుచున్నది. 21వ పుటలో తొలేషన గుర్తుతో మొదలైన చిన్న యతరములు వాక్య సముదాయ మైనచో కచ్చెలు దొరగారి ఆంగ్లమూలమునకనువాదము కావలయును కానిచో రామచంద్రరావు గారి భారతిలోని వాక్యము వందలిది కావలయును కాని చూడగా చూడగా అది రామచంద్రరావుగారివ్యాసభాగము యొక్క సంక్షిప్త రూపముగా తోచుచున్నది. మొదలా కొకేషనెందకు వాహరింప వంకల్పింప బడినదనగా గోండులు తెలుగు, శబ్దమునకు ఆంధ్ర చెప్పిన వ్యుత్పత్తి యర్థము ప్రశ్న కలిమినియాలోచింపదగియున్నది గోండులకు "కు" అన్నదొక వంశేషము కాదికి దక్షిణ పాంతమునకు తేన కు - తెనుగు; ఆ ప్రాంతమునన్న వారికి తెనుగులు; వారి భాషకు తెనుగు అని పేర్లేర్పడి యుండు నని యూహించుట సమంజసముగనే యున్నది. మొత్తము మీద ఆంధ్రులోని జాతి తెలుగులు-తెనుగులు ఒక జాతి వారే యైనను ముందు వారు తెలుగువారు, తెనుకవారు తెనుగువారు, ఈ యందరును, ఈ యందరి భాషయు నొకటిగా నైనందున ఆంధ్ర-తెలుగు-తెనుగు శబ్దము లన్ని యర్థములను పర్యాయ పదములవలె నైనవి ఈ విషయ నిరూపణమున ఆరుద్ర దినిన కృషి లెస్సకృషి.

> "సమగ్ర ఆంధ్రసాహిత్యం" సంపుటములు
>
> రచన: ఆరుద్ర, ప్రచురణ; శేషాచలం అండ్ కంపెని, మద్రాసు, సికింద రాబాదు వెల: ఒకొక్క సంపుటం 6 రూపాయలు

తెలుగురు దైవములలో "తెలింగం" ఒకటి అని రచ్చెలు దొరగారి వలెనే రామచంద్రరావు గారును చెప్పినవారని చూపుటకు ఇంతు నా యెత్తి వ్రాయబడిన వాక్యములు యందా దైవతముల విషయ మసలు లేదు. పైగా 'తెలింగం' అనునదొక జాతి (తెగ) అన్నట్లున్నది. దీనిని ఆరుద్ర చూచుకొనలేదు. తెలింగం అనునది. గోండుల (కోదుల) జాతులలో నొకటనియె రామచంద్రరావు గారు వ్రాసినది అభ్యాసమున తెలింగము నొక దైవముగా నీయన చెప్పనే లేదు. రామచంద్రరావుగారు చూపిన నాల్గు జాతి వాచక శబ్దములను అని గోండుల దైవ నామములని చెప్పినది రచ్చెలు దొరగారు మాత్రమే "అట్టిచో" నలుగురు దేవతల విషయంలో ఇద్దరూ ఒక్కలాగే చెప్పారు (పుట 21) అని శ్రీ ఆరుద్ర వ్రాయుట పొరపాటు, ఒకొకేషను రామచంద్రరావుగారి వ్యాసభాగమునకు సంక్షేపరూపమైనప్పుడు వ్యాసమున లేని యర్థములు నందు చేర్చరాదు. పార్వతి తపస్సు సేసి 'లింగో' అను కుమారుని పొందిట్లు రామచంద్రరావు గారు వ్రాయలేదు పార్వతి తన యొడలుమట్టిని నలిచి దానితో నొకకుమారుని తయారు చేసెను. ఆ కుమారుని పేరు "లింగో" ఈతడు శివుని గూర్చి ఘోరమగు తపము" చేసెనని ఆయన వ్రాసెను వ్యాసమున స్వయముగా చూచుట నిదానించుటయున్నచో అటి పొరపాటు అగుకుండెడిది

లభించిన శాసనాధారములను బట్టి తరువాత, సినము ఆలు చెబ్రి. శిలాగీతి మధ్యాక్కర కందము చంపకోత్పలమాలలు వస్తువు, రగడ అను ఛందస్సుల రీతి విశేషములను ఆరుద్ర వివరించుట జాగున్నది. తరువాత ఆట వెలది శిలాగీతి. చంపక మాల- ఈ లక్షణ క్రీ. శ. 848 నాటికున్నవి సీసము క్రీ. శ 850లో కనిపించుచున్నది. 885 నాటికి మధ్యాక్కర 955 నాటికి కందము మత్తేభము తెనుగు ప్రవేశించినవి 1000 ప్రాంతము ఉత్పల మాల వచ్చినది చిట్టి చివరకు 1029లో కనిపించినది రగడ నన్నయ గారి కంటె పూర్వము తెనుగున స్థిరపడిన ఈ పదిఛందస్సుల గతి విశేషములను రచనా విశేషములను ఆరుద్ర సముచితముగా వివరించెను

"అనగనగా ఒక ఈగ ఇల్లలుకొచ్చింటూ తన పేరు మరచి పోయిందట-"అని ఆరుద్ర ఆదిమ యుగమున గూర్చి వ్రాయుటకు మొదలు పెట్టినారు తెలుగు వారికి, తెనెటీగకును గలసమాన ధర్మమును కొద్దిగా వివరించారు కూడ చమత్కార కారియైన ప్రారంభము ఆ ఆదిమ యుగమును ముగించుచు "ఇలు అలుకు కొన్నాక తన పేరు తెలుసుకోవాలని ఆ ఈగకు జ్ఞాపకం వచ్చింది తెలుసుకొన్నది ఇల్లలికాక-ఇకపండుగే (పుట 95) అని వ్రాయుటను కూడ గమనించినచో పట్టి చమత్కార దృష్టిగాక విశేషమైన అన్య దృష్టి మరియొకటేదో ఉండిఉండ వలయునని పించుచున్నది నున్న యాదినుపి తామవా ప్రపితామహులలో 'ముంచాలు' అనబడు వారున్నట్లు వినికిడి, వారిలో 'ఈతి' కాళ

(మిగతా 6వ పేజీలో)

కథానిక:

"అమాయకుడు"

—వేలూరి చంద్రశేఖర్

దొరకు గ్రామం. అందులో లెఖ్ఖకి కొన్ని కుటుంబాలువినిపిస్తున్నాయి. ఒకప్పుడు బాగా పేరుగాంచిన గ్రామం. ఆ గ్రామంలో పేరుగడించిన వ్యక్తి జానకిరామయ్య. ఆ గ్రామం లాగనే ఆయన జీవితం మెలికెలు తిరిగింది. బాగా కలిగినకుటుంబంలో పుట్టినా దానివల్ల కలిగిన పొడుగు చేతుల చొప్పున చూసి వదిపించనివారు అరుదు. ఎవరేమనుకొన్నా ఫరవాలేదు అనుకొనేవ్యక్తి వయస్సు ముదిరినవారికతమ మర్యాదస్తుడుగా కనిపిస్తాడు. ఏదైనా పట్టణానికి వెళ్ళి ఉద్యోగం చేయాలని ఎంతో పులాటపడ్డాడు. కాని జానకిరామయ్య అతని కోరికను తృణీకరించాడు తనను వదలివెళ్ళదంటాడు. తనంటే ఆయనకున్నప్రేమ వాత్సల్యాలను తృణీకరించి వెళ్ళటం తనకిష్టం లేదంటాడు శివరావు. ఇరుగు పొరుగువాళ్ళు కూలాలాంటి మాటలను భరించలేక భర్తను ఏదైనా పుద్యోగం సేసుకోంటూ స్వేచ్ఛగాజీవిద్దామంటుంది, భర్తను దైవంగా భావించే పార్వతి తనకు యిష్టమున్నా మామయ్యను నొప్పించటం తనకు ఇష్టంలేదంటాడు, అమాయకుడు శివరావు పొలంవ్యవహారాలు చూచుకొంటూ మామయ్యకు చేదోడుగా ఉంటానంటాడు. అటు పొరుగువారి ప్రశ్నలకు యిటు భర్త యొక్క అమాయకపు పనులు భారాలకు తట్టుకోలేక చేయగలిగే దేమీలేక విలపిస్తూ వుంటుంది అప్పుడప్పుడుపార్వతి.

ఒకరోజు పొలంనుంచి చీకటిపడ్డాక యింటికి వెళ్తున్నాడు శివరావు. ఎందుకనో అతనిచూపులు యిద్దరు పసిబాళ్ల మీద పడ్డాయి వాళ్ళు మాట్లాడుకొంటున్న మాటలు అప్రయత్నంగా అతని చెవులపడ్డాయి

"అం.....ఎంతైనా! తెప్పరా! ఆ చేతకాని అలుబ్బ పెట్టుకొని ఆ జానకిరామయ్యగారు పోలాన్ని ఎలా పైకి తెస్తారో తన మాట్ట కాదు పోసుకోలేదు కాబట్టే మామవలచన వేడువన్నాడు అలుడు. అపలే ఆ మనలాయనికి సరిగా గడవడంలా! దానితోడు....పాపం.....ఎలాబ్రతికిన మనిషిరా!"

శివరావుకి వుగ్రోషం పుట్టుకొచ్చింది తనిహ అపల్లెలో వుండరాదు, తనకాళ్ళ మీద తాను నిలబడినాడే అపలెకు తిరిగి రావాలి, అవును తను ఎందుకూపనికి రానివాడు, ముసైపళ్ళొచ్చిబతికిచ్చేట్లా వుంటున్నాడు ఎవరైనా అన్నారన్న ఎందుకనరు? ఒళ్ళంతా చెమట పట్టింది కళ్ళనుంచి నీళ్ళుకూడా కారుతున్నాయి విచారపూరిత వదనంతో యిలు చేరాడు శివరావు. జానకిరామయ్యకి జ్వరంవచ్చినట్లుంది నిద్రపోతున్నాడు వెళ్తూనే పార్వతిని గదిలో! పిలిచాడు శివరావు!

"పార్వతి! నేను రేపు పొద్దున్నే పట్టణం బయలుదేరుతున్నా! ప్రయాణానికి కావలసిన బట్టలు సిద్ధంచెయ్యి"

"ఎందుకండీ...."

"ఏమో....నేను సిగ్గులేనివాణి ... ఏమీ చెయ్యలేని వాణ్ణి ఏదైనా ఉద్యోగం చేసుకొని బ్రతకాలి. నువ్వే చెప్పు పార్వతి....నాకు ఉద్యోగం ఎవరిస్తారు....నేనేం చదువుకున్నానని? ఏం తెలియకుండా నన్ను యిష్టమొచ్చినట్లుంటారు. నేనవనుకున్నా"

"ఎవరన్నారండీ యివన్నీ...."

"ఎవరో?"

"ఏమండీ....నాలుగయిదు రోజులుండి వెళ్ళండి. వాన్న ఆరోగ్యం బాగాలేదు"

"మామయ్య ఆరోగ్యం బాగాలేదా! ఏం....?"

"చలిగాలికి జ్వరం చేసింది! కాస్త జ్వరంకూడా తగిలింది"

"పార్వతి! ఏమైనాసరే నేను వెళ్ళితీరాలి! రేపే వెళ్ళాలి! నువ్వు మామయ్యతో చెప్పి ఒప్పించాలి.... నేనీమాటలు భరించలేకుండా వున్నాను ....లేకపోతే యింతకన్నా మృత్యువే నయం"

"ఏమిటండీ ఆ మాటలు! అసేకమంది అసేక మంటారు....అన్నీ అలా పట్టుకూర్చుంటే ఎలా?"

"లాభంలేదు పార్వతి....నేను యీ పల్లెవదలి పట్టణం వెళ్ళాలి"

ఉదయం జానకిరామయ్య ఏదో ఆలోచనలో నతమతవుతూ కుర్చీలో కూర్చుని వున్నాడు. ఒక చేతినంచితో బయలుదేరాడు శివరావు జానకిరామయ్యకి అంతా అయోమయంగా వుంది పార్వతే సంభాషణ మొదలు పెట్టింది.

"నాన్నా....ఆయన పట్టణం వెళ్తున్నారు...."

"ఆహాం....ఎందుకూ?"

"ఏదైనా ఉద్యోగం చూసుకోవటానికి"

"ఏరా! శివా! వుద్యోగమా!...."

"అవును మామయ్యా...."

"నీకు వుద్యోగ మెందుకురా!"

"మామయ్యా...."

"ఏరా! ఇక్కడ నీకేంతక్కువయిందిరా! నామీదేమైనా కోపంవచ్చిందా?"

"అదికాదు మామయ్యా!"

"అదికాదు... యిది కాదు....ముందు లోపలికెళ్లు! వుద్యోగం చేస్తాట్ట! అక్కడికి నేనేదో చచ్చినట్లు"

"మామయ్యా...."

"లేకపోతే....నీకెన్నిసార్లు చెప్పాలి? నువ్వు నన్నునదలి వెళ్లానంటే మాట వింటేనే భరించలేను నువ్వు కదల్డానికి వీల్లేదు"

"లేదు మామయ్యా! వెళ్ళితీరాలి!"

"ఒరే శివా బాకళ్ళల్లోకి చూసి చెప్పరా! నన్నొదలి నువ్వాసట్టణంలో వుండగలవా! మీ యిద్దర్ని చూడేరా నేబతకున్నది, నా చివరిదశ మీ చేతుల మీద జరగాలనిరా బావాంఛ"

"మామయ్యా! అంత మాటనకు. ఒక్కసారి మాత్రం నన్ను వెళ్ళనియ్యి నేను బయట తిరగలేక పోతున్నాను నాకు ఉద్యోగం దొరగ్గానే మిమల్ని కూడా తీసుకు వెళ్తాను"

ఎక్కువ సంభాషణ జరగలేదు శివరావు వెళ్ళిపోయాడు, అతను వెళ్తున్నదేవే చూస్తూ కూర్చింది పోయింది పార్వతి. అతనికి తనిచ్చింది కాసు దాచుకొన్ని పందరూపాయల నోటు

అంతుతెగని ఆలోచనల్తో రైలెక్కాడు శివరావు కూర్చోవటంలోకి చూస్తున్నాడు తదేకంగా! మామయ్య నొదిలి వెళ్లటం బహుళ యిదే మొదటిసారి. అసలే ఆయన ఆరోగ్యం అంతమాత్రంగా వుంది. దానితోడు తన పవర్తన అప్రయత్నంగా తనకళ్లలో నీళ్ళు తిరిగాయి అవనివాళ్ళలా అనకపోతే తనిలా వెళ్లాల్సివచ్చేదికాదనుకున్నాడు. పట్టణంలో కాస్త ఎక్కడ దిగాలి? అక్కడ తనకి ఎవర

గ్రామ ప్రజలను తీర్చి దిద్దడంలో అధ్యాపకుల పాత్ర

గ్రామాలలో నివసించే అధ్యాపకులు ముఖ్యంగా ప్రాథమిక పాఠశాలలలోనూ, ఉన్నత పాఠశాలలలోనూ పని చేస్తున్న వారే గడచిన రెండు దశాబ్దాలలో ప్రాథమిక పాఠశాలల సంఖ్య విపరీతంగా పెరిగింది అంతకంటే ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే గ్రామ ప్రాంతాలలో ఉన్నత పాఠశాలల సంఖ్య హెచ్చుగా పెరగడం. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ కృషి ఫలితంగానే ప్రాథమిక విద్యా విస్తరణ జరిగింది.

ఉన్నత పాఠశాలల సంఖ్య కొంత వరకూ ప్రయివేటు వ్యక్తుల కృషి ఫలితంగా పెరిగిందని చెప్పాలి గ్రామ ప్రాంతాలలో ఉన్నత పాఠశాలలసంఖ్య పెరగడంలో గ్రామ ప్రాంతాలలో జరిగిన పాత్ర అనేక మంది అధ్యాపకులున్నారు యిప్పుడు. ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంటే గ్రామ ప్రాంతాలలోని అధ్యాపకుల సంఖ్య దేశవ్యాప్తంగా విశేషంగా పెరిగింది. అయితే అక్కడి ప్రజలపై అధ్యాపకుల ప్రభావం యింకా ప్రాథమిక దశలోనే వున్నా, క్రమంగా అది పెంపొందగలదు. గ్రామీణ పట్టణాలలో ఆయన ప్రాముఖ్యం, పలుకుబడి ఎన్నో రెట్లు పెరుగగలవు

పట్టణాలలో అధ్యాపకులకు అంత ప్రాముఖ్యం ఉండదు. ఎందుకంటే అనేకమంది యితర ఉద్యోగులు, వ్యాపారులు, కార్మికులు పట్టణాలలో వుంటారు. అధ్యాపకులు కూడా వారిలో ఒకరుగా కన్పిస్తారేగాని, వారి వ్యక్తిత్వం ప్రత్యేకంగా కన్పించదు పగలాలలోనూ, పట్టణాలలోనూ వుండే అధ్యాపకులు సంఘాలుగా ఏర్పడి తమకో కొన్ని అధికారాలు కలుగజేసి వెలిడించుకోగలరు. వారికి విశేషమైన ప్రాముఖ్యం లేకపోవడంవల్ల వారికి పెద్ద పలుకుబడి. ప్రాముఖ్యం వుండవు అధ్యాపకులవ్యక్తిత్వం గ్రామ ప్రాంతాలలోనే ప్రకాశిస్తుంది గ్రామ ప్రజలను కలిసికట్టుగానుంచే. ముగురు పెద్దలలో అధ్యాపకుడు ఒకరు. మిగిలిన యిద్దరూ గ్రామకరణం, పోలీసు హెడ్ కానిస్టేబులూ ఈ ముగురూ అన్ని విషయాలలోనూ ఏకాభిప్రాయంతో వ్యవహరిస్తే, గ్రామం వారిచేతులమీదుగానే నడుస్తుంది. గ్రామకరణం అధ్యక్షుడు హెడ్ కానిస్టేబులు ఎగ్జిక్యూటివ్ అధికారి, అధ్యాపకుడు వారి సలహాదారు ఎవరి అనుచరులు వారికివున్నా, ప్రజలలో అన్ని విషయాలనూ సంఘటితం చేయడం, వారికి తెలియచెప్పడం, సచ్చీలతనం అంతా అధ్యాపకుడే చేస్తుంటాడు జ్ఞప్తమిమిచ్చుగా ఆ గ్రామానికి అయిన కేడిలో. సమాచారమంతటి అవసరమైన ఈ ముగ్గురూ, సర్వసాధారణంగా పరస్పర విశ్వాసంతో, ఐకమత్యంతో గుంపరతో, వ్యవహరిస్తూ వుంటారు. గ్రామ ప్రజలకు విద్యపట్ల ఆసక్తిని పెంపొందించడంలో అధ్యాపకుల పాత్రపై అంశాల దృష్ట్యా పరిశీలించాలి

విద్యపట్ల ఆసక్తిని పెంపొందించడమంటే ఏమిటి? అందులో అనేక అంశాలున్నాయి తమ పిల్లలకు చదువుచెప్పించడం అత్యవసరమని తలిదండ్రులకు గుర్తించేటట్లు చేయడం మొట్టమొదటిది అట్టివిద్య యొక్క విలువను గ్రహించేట్లు చేయడం రెండవది. మన గ్రామాలలోని పేదప్రజలు తమ పిల్లలకు చదువు చెప్పించాలంటే, త్యాగాలు చేయక తప్పదు. పిల్లల విద్యనిమిత్తం ఎంతో పొమ్ము ఖర్చుపెట్టడం మన రైతులకు మోయలేని భారంగా తయారైంది అట్టి పరిస్థితులలో కనీసం ఎనిమిది సంవత్సరాలపాటు తమ పిల్లలకు విద్యను నేర్పించడం అంతతేలికపనికాదు. తమ పిల్లలకు పాలుగు రాళ్లు నేర్పాదించుకుంటూ గౌరవంగా పెంచాలంటే ప్రాథమిక విద్య, ఆ తర్వాత ఉన్నతపాఠశాల విద్య పేర్చుచక గత్యంతరంలేదు గ్రామ ప్రజలు గుర్తించారు. గ్రామ ప్రజలలో విద్యపట్ల ఆసక్తిని కలిగించడమంటే వారికివిలాసాలకు సంబంధించిన ప్రాథమిక విషయాలువారు తెలుసుకునేటట్లు చేయడమన్నమాట ఈ విషయంలో మొదటి భాగం సంబంధించినంతవరకూ పరిస్థితి సంతృప్తికరంగానే వుంది, రెండవభాగం విషయంలో పరిస్థితి నిరాశజనకంగా వుంది. ఈ వాటికి గ్రామ ప్రజలలో నూటికి 75 మంది అక్షరజ్ఞానంలేనివారు పన్నండు. పదమూడు సంవత్సరాల వయసు గలవారూ. అంతకుమించిన వయస్సుగలవారూ అనేక కారణాల వలన అంతా నిరక్షరాస్యులుగానే వున్నారు గ్రామ ప్రాంతాలలోని అధ్యాపకులు ఈ పరిస్థితి చక్కదిద్దడానికి తోడ్పడుతూ పోతే మరణక్షణం వగం నెరవేరి అనేక విషమ పరిణామాలకు దారితీస్తుంది గ్రామ ప్రాంతాలలో అనుకూల్యక గా వున్న అధ్యాపకులు మరింత కృషి చేస్తే గ్రామప్రజలలో నిజ వాత్సల్యపైన మార్పులను తీసుకురాగలరు అయితే, ఈ దిశలో హృదయపూర్వకమైన, నిరంతరమైన సంఘటితమైన కృషి యింకా ప్రారంభం కావాల్సివున్నది గ్రామాలలోని అధ్యాపకుల అటి కృషికి అంకురార్పణ జరిగితే యాలి జాతీయ విద్యావిధానం అమలుజరిగి ఆశించిన విద్యాప్రయోజనాలు, తల్లిదండ్రులూ, ఈ ఉద్యమంలో పరిపూర్ణ పాత్ర వహించక పోతే, యిది వలపడ్డం కాబోలు

దక్షిణ భారతంలోని గాంధీగ్రామ్‌లో పనిచేస్తున్న అనేక మంది అధ్యాపకులను నేమ ఎరుగుదును. తెలివి గల ఆ యువకులు చదువుకునేటప్పుడు వారి సొమ్ము వారి ఒక్క క్షణం పూరుకే కూర్చొను. గ్రామ ప్రజలకు అన్ని విషయాలను గురించి బోధిస్తూ. అక్కడ ప్రజాభిప్రాయాన్ని తీర్చి దిద్దుతున్నారు. అన్నిటికీ వారి సహాయం కోరక తప్పదు. వారు బహిరంగంగా ఒక అభ్యర్థి తరపున ప్రచారం చేయక పోయినా వారి సహాయం లేకుండా జరుగవు విశాల గ్రామమైన హిందీ, మధ్యనిషేధం లాంటివి రేకెత్తినప్పుడు గ్రామాలలో అధ్యాపకులసహాయం అవసరం, ఏవైనా విధులకు విరామాలు సమూలు చేయాలంటే అధ్యాపకుల తోడ్పాటు కావాలి గ్రామంలోని ప్రతి విషయంలోనూ అధ్యాపకుడి అభిప్రాయం సేరం నిసేసూ ఉంటుంది

గ్రామాలలోని అధ్యాపకులు వర్గాలుగా కాకుండా విడివిడిగా కనిపిస్తారు. వారిలో వర్గాలు లేవని కొందరు పేర్కొంటారు. గ్రామ ప్రజల పూర్వాపరాలను తీసుకుని వారి పట్ల ఆసక్తి పెంపొందించడానికి అధ్యాపకుడు ముఖ్య సాధనం వంటివాడు. ఎన్నికలతోపాటు, అన్ని విషయాలను గురించి గ్రామప్రజల అభిప్రాయాలను తీర్చిదిద్దే అధ్యాపకుల ఎన్నికలలో పక్షపాతంకోసం ప్రతివారూ రహస్యంగానో, బహిరంగంగానో అధ్యాపకుని వద్దకువెళ్ళడం కద్దు అధ్యాపకులందరిని ఒక్క రాటి మీద నడిపించి. ప్రయోజనకరమైన కృషిని నిర్వహించడానికి. గ్రామమైన పద్ధతులలో ఒక వ్యవస్థ అవసరం అట్టి వ్యవస్థను ఏర్పర్చి తీరాలి. అప్పుడు విద్య అన్ని స్థాయిలోనూ నిష్ప్రయోజనమైన కృషి జరిగి జాతీయ విద్యావిధానం జయప్రదంగా అమలు జరుగుతుంది ప్రయోజనులూ. తల్లిదండ్రులూ. ఈ ఉద్యమంలో పరిపూర్ణ పాత్ర వహించక పోతే. యిది వలపడ్డం కాబోలు

జి.రామచంద్రన్

[పార్లమెంటు సభ్యుడు]

లలు, అధ్యాపకులూ అతి ముఖ్యమైన పాత్రను నిర్వహిస్తున్నారు. విద్య పట్ల గ్రామప్రజల ఆసక్తిని పెంపొందించడానికి అధ్యాపకుడు ముఖ్య సాధనం వంటివాడు. ఎన్నికలతోపాటు, అన్ని విషయాలను గురించి గ్రామప్రజల అభిప్రాయాలను తీర్చిదిద్దే అధ్యాపకుల ఎన్నికలలో పక్షపాతంకోసం ప్రతివారూ రహస్యంగానో, బహిరంగంగానో అధ్యాపకుని వద్దకువెళ్ళడం కద్దు అధ్యాపకులందరిని ఒక్క రాటి మీద నడిపించి. ప్రయోజనకరమైన కృషిని నిర్వహించడానికి. గ్రామమైన పద్ధతులలో ఒక వ్యవస్థ అవసరం అట్టి వ్యవస్థను ఏర్పర్చి తీరాలి. అప్పుడు విద్య అన్ని స్థాయిలోనూ నిష్ప్రయోజనమైన కృషి జరిగి జాతీయ విద్యావిధానం జయప్రదంగా అమలు జరుగుతుంది ప్రయోజనులూ. తల్లిదండ్రులూ. ఈ ఉద్యమంలో పరిపూర్ణ పాత్ర వహించక పోతే. యిది వలపడ్డం కాబోలు

దక్షిణ భారతంలోని గాంధీగ్రామ్‌లో పనిచేస్తున్న అనేక మంది అధ్యాపకులను నేమ ఎరుగుదును. తెలివి గల ఆ యువకులు చదువుకునేటప్పుడు వారి సొమ్ము వారి ఒక్క క్షణం పూరుకే కూర్చొను. గ్రామ ప్రజలకు అన్ని విషయాలను గురించి బోధిస్తూ. అక్కడ ప్రజాభిప్రాయాన్ని తీర్చి దిద్దుతున్నారు. అన్నిటికీ వారి సహాయం కోరక తప్పదు. వారు బహిరంగంగా ఒక అభ్యర్థి తరపున ప్రచారం చేయక పోయినా వారి సహాయం లేకుండా జరుగవు విశాల గ్రామమైన హిందీ, మద్యనిషేధం లాంటివి రేకెత్తినప్పుడు గ్రామాలలో అధ్యాపకులసహాయం అవసరం, ఏవైనా విధులకు విరామాలు సమూలు చేయాలంటే అధ్యాపకుల తోడ్పాటు కావాలి గ్రామంలోని ప్రతి విషయంలోనూ అధ్యాపకుడి అభిప్రాయం సేరం నిసేసూ ఉంటుంది

గ్రామాలలోని అధ్యాపకులు వర్గాలుగా కాకుండా విడివిడిగా కనిపిస్తారు. వారిలో వర్గాలు లేవని కొందరు పేర్కొంటారు. గ్రామ ప్రజల పూర్వాపరాలను తెలుసుకుని వారి పట్ల ఆసక్తి పెంపొందించడానికి అధ్యాపకుడి కలిగే అవకాశాలు" అధ్యాపకుడి పట్ల ప్రజలు గౌరవించాలి అన్న ప్రభుత్వ పరిపాలనలోనూ. అయినప్పటికి సమయోచితమైన స్థానం యిచ్చి గ్రామ సమస్యలను గురించి అయిన ఇచ్చే సలహాలను విని వాటిని తదనుగుణంగా పెట్టాలి అయినప్పటికీ, ఆయన కుటుంబానికి అధ్యాపకుల పిల్లలకూ అత్యున్నతవిద్య అధ్యాపకులు పిల్లలకు సలహాలు యివ్వడం అధ్యాపకులు పిల్లలకు అత్యున్నతవిద్య చదివించడానికి అధ్యాపకులకు ఇవ్వవలసిన సలహాలు యివ్వడం ఎలా? వాటన్నింటినీ వివరించాలంటే పరోక్ష పెద్దవ్యాసం అవుతుంది. గ్రామాలలోని అధ్యాపకులంటే ఉపాధ్యాయులు కూడ వారే. ఉపాధ్యాయులు అనేక విధాలుగా ఉపాధ్యాయులకు ఆదర్శం కావాలి. ఉపాధ్యాయులు అనేక విధాలుగా ఉపాధ్యాయులకు ఆదర్శం కావాలి. ఉపాధ్యాయులూ యిద్దరూ దృష్టిలో పెట్టుకుని పై విషయాలన్నీ సూచించాను. ఉపాధ్యాయులు విషయంలో కొన్ని ప్రత్యేక సమస్యలు వున్నాయి వాటిని ఎంతో సౌహార్ద సామరస్యాలతో పరిష్కరించాలి.

జాతీయ విద్యా వ్యవహారాల సంస్థ నిర్దేశిత సిద్ధాంతమే, జాతీయ ప్రభుత్వం దానిని అనుసరిస్తే విద్యారంగంలో విప్లవాత్మక పరిణామాలు నిర్వహించగలవని భారతదేశం యావత్తూ ఎదురుచూస్తున్నది గ్రామసీమలలో నివసిస్తున్న ప్రజలకు విద్యనుట్టి పైన సూచించిన విధంగా, అనుకి పెంపొందిచేతప్ప ఈ మార్పు సంభవించదు ఈ గురుతరమైన కర్తవ్యాన్ని గ్రామాలలోని అధ్యాపకులే నిర్వహించాలి ఇందుకయ్యే వ్యయం ప్రయాసలను లెక్కచేయక యిందుకు పథకాన్ని జాగ్రత్తగా రూపొందించాలి.

బాలికలవిద్యావ్యాప్తికై జరుగవలసిన కృషి

ఉపాధ్యాయులంటే జాతిలో గౌరవం అభిమానం. దేశం మొత్తంమీద ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య 17 లక్షలు పై చిలుకుగా ఉన్నది సేవలోనిలకలో ఉపాధ్యాయవృత్తిలో ఉండడంచేతా అనేక రాష్ట్రాలలో గ్రామ పటణ ప్రాంతాలలో ఉపాధ్యాయులలో సమైక్యతగా ఉంటూ పరిపాలనను నిర్వహించడం జరగడం వలన జరగవు జాతీయ సమిటిలో వారి సమస్యలమీటిలో వారు జాగ్రత్తలు తీసుకుంటారు. ఉపాధ్యాయులూ. ఉపాధ్యాయినులూ యిద్దరూ దృష్టిలో పెట్టుకుని పై విషయాలన్నీ సూచించాను. ఉపాధ్యాయులు విషయంలో కొన్ని ప్రత్యేక సమస్యలు వున్నాయి వాటిని ఎంతో సౌహార్ద సామరస్యాలతో పరిష్కరించాలి.

జాతీయ విద్యా వ్యవహారాల సంస్థ నిర్దేశిత సిద్ధాంతమే, జాతీయ ప్రభుత్వం దానిని అనుసరిస్తే విద్యారంగంలో విప్లవాత్మక పరిణామాలు నిర్వహించగలవని భారతదేశం యావత్తూ ఎదురుచూస్తున్నది గ్రామసీమలలో నివసిస్తున్న ప్రజలకు విద్యనుట్టి పైన సూచించిన విధంగా, అనుకి పెంపొందిచేతప్ప ఈ మార్పు సంభవించదు ఈ గురుతరమైన కర్తవ్యాన్ని గ్రామాలలోని అధ్యాపకులే నిర్వహించాలి ఇందుకయ్యే వ్యయం ప్రయాసలను లెక్కచేయక యిందుకు పథకాన్ని జాగ్రత్తగా రూపొందించాలి.

"అమాయకుడు"

(రేవు పేటి తిరుపాయి)

ప్రయత్నమే ఫలవ్ మయినందుకు బాధ కలిగింది.

"చూడండి .... మీరేమనుకోకపోతే నారామ్‌లో వుండవచ్చు" కలిసివుందాం" అన్నాడు పెద్దమనిషి శివరావు ముఖంలో చిరునవ్వు చిందటం అదే మొదటిసారి

శివరావు పెంటనే ఇంటికి ఉత్తరం వ్రాశాడు.

బళ్లెలో ప్రశాంత జీవితానికి అలవడ్డ శివరావుకి యీ పటణ జీవితం పమాత్రం నచ్చలేదు కానీ అలవాటు పడాలి, అతి కష్టంగా రెండురోజులు గడిచాయి ఆ పెద్దమనిషి దేవుడిలా కనబడక పోతే తన పరిస్థితి ఎలావుండేదో? రోడ్డుమీద నడుస్తుంటే తనవే చాలా వింతగా చూస్తున్నారు. మరి తమ కూడా అందరిలాగానే వస్తున్నాడు కానీ తాపేధంగా వాళ్ళకి చిరునవ్వును పుట్టిస్తున్నాడో అర్థం కాలేదు శివరావుకి వాళ్ళలా నవ్వినప్పుడు ఆ సంగతి బాధ పడతాడో వాళ్ళకేం అలవు, కేవలం హాస్యానాదర్శమే కావాలా? మరి ఏమికి తను బయటికి వెళ్ళేసరికో బాధగా వుండేది

పెద్దమనిషి సలహామీద ఎంపాయిమెంటు ఆఫీసుకి వెళ్ళాడు. శివరావుకి అక్కడ అతన్ని ఆకర్షించింది "ఇచ్చుట పుచ్చుకొనుట రెండునూ సేరములో" అన్న నల్లబోర్డు చాలా జనసమ్మర్దంగా వుంది ఆఫీసు ఎవరో వ్యూహపచ్చి ఒక గంటలో తనపేరు రిజిస్టరు చేశాడు శివరావు అతని సహాయానికి ఎంతో సంతోషించాడు. శివరావు వచ్చేస్తుంటే ఆ వ్యూహం చేయించాడు. టేబులో వున్న చిలక యియ్యాలని ప్రక్కన వున్న మనిషి చెప్పేంతవరకూ అర్థం కాలేదు శివరావుకి ఆ నల్లబోర్డు వేపు చూస్తే అదితనని చూచి నవ్వుతున్నట్టు పించింది శివరావుకి వెంట నేరూమికి వచ్చేశాడు శివరావు

"మీకేమో ఉత్తరం వచ్చింది" అని ఉత్తరం శివరావుకి యిచ్చాడు పెద్ద మనిషి ఉత్తరం చదివాడు శివరావు

"నాన్న పరిస్థితి విషమిస్తోంది మాటి మాటికి మీ పేరే పలవరిస్తున్నారు, వెంటనే బయలు దేరి రావలసి.ది.

ఇట్లు మీ

పార్వతి

శివరావు కళ్ళకోడుతీసి కుమాలతో కళ్ళుతుడుచుకొని పెదమనిషితో ఒక గంటలో వస్తానని చెప్పి స్టేషనువేపు బయలుదేరాడు. రైలు రాత్రి పది గంటలకుందని తెలిసింది. ఇంకామూడు గంటలుఆగాలి. ప్రక్క నవున్న పార్కులో కూర్చున్నాడు శివరావు మామయ్యను చూస్తానోలేదో అనే ఆందోళన అతన్ని కలవరపరిచింది. పార్వతిగారు గురోజులు ఆగి వెళ్ళమంది అలాచేసినా బావుండేది కన్నకొడుకుకన్న ఎక్కువగా చూశాడు తనని, తలచుకొంటే గుండె తరుక్కుపోతోంది శివరావుకి. తనమీద తనికే అసహ్యమేసింది. తను అసమర్థుడు ఎవరికి మెప్పించలేడు.

పార్కులో అల్లరి పిల్లలు అతన్ని చూసి అట పట్టించసాగారు. అదిభరించలేక శివరావు తొందర తొందరగా రూమికి జేరాడు. "మీకు టెలిగ్రామ్ వచ్చింది" అంటూ ఆ టెలిగ్రామ్ శివరావు చేతికిచ్చాడు పెద్దమనిషి శివరావు అది చదివి కుప్ప కూలాడు కేవలం మేమిటని అడిగాడు పెద్ద మనిషి.

"మామయ్యా ———" మాటలు పెగలేదు శివరావుకి తుదకూ నలిచి తీసుకొని బయలు దేరాడు. అతను వెళ్ళువ వే పేచూస్తూ ఒక కన్నీటిబొట్టు రాల్చాడా పెద్దమనిషి,

ఒక్క మాటమాత్రం అప్పట్లోగా అతనితోటిచెప్పి బయల్దేరింది."పాపం .....అమాయకుడు"

ఉపాధ్యాయులు నిరహంకారే పాత్ర అతి ప్రధానమైంది.

అస్సాము, మహారాష్ట్ర మైసూరు ఇంకా మరికొన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వాలు ఉపాధ్యాయులు ప్రయోజన విద్యా వ్యాప్తికై పెద్దపీట కృషిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులకు ఎటువంటి ప్రతిఫలం యిస్తున్నదీ తెలియలేదు. మహిళోపాధ్యాయులు చేస్తున్న త్యాగం విలువమానలేనిది. రోజంతా పాఠశాలలో పనిచేసిన తర్వాత సాయంత్రం కొన్ని మైళ్ళ దూరం నడిచివెళ్ళి యువతులకు వయోజనులకూ విద్య గరపుతున్నారు ఇటువంటి కార్యక్రమాల మూలంగా ఎంతో ప్రయోజనం కలుగుతున్నదని పేర్కొన్నారు ఉపాధ్యాయులందరూ కృషిచేస్తున్నారు కేవలం ఇటువంటి ఘనవిజయాలు సాధించినవారు ఉపాధ్యాయులను అభినందించవలసికూడా ఉన్నది ఇక్కడ కొన్ని పాఠశాలలో ఇరవైమంది కన్యకలున్నారు కొన్ము కూడా ఇటువంటి కార్యక్రమాలన్నిటిలో పాల్గొంటారు. ఇటువంటి కార్యక్రమాలన్నిటిలో ఉపాధ్యాయులు పాల్గొనడం ఆవశ్యకం. ఇటువంటి కార్యక్రమాలు కూడా చేపడుగుతాయి.

కాఫీపంటకు యూరియా ప్రశస్తమైనది

మూడు శతాబ్దాలకు పూర్వం కాఫీ పంట మన దేశంలో మొట్టమొదటి సారిగా మైసూరు రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టబడింది తరువాత క్రమంగా ఈ పంట దక్షిణ భారత దేశములో వాణిజ్య రంగములో ప్రముఖమైన స్థానం ఆక్రమించింది ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని అరకు లోయలో కూడా కాఫీ పంటను పండిస్తున్నారు దీని ద్వారా అనేక అటవీ మందివారికి జీవనోపాధిని కలిగించడమే కాకుండా, మన దేశ అర్థిక రంగంలో ఈ పంట ఒక ప్రముఖ స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తుంది.

కాఫీ పండించే భూమి విస్తీర్ణంలోనూ పండించే పంటలోనూ బ్రెజిల్ ఆఫ్రికా పంటి దేశాలతో పోలిచూస్తే మన దేశం అంత ముందు లేకపోయినా, పండించేపంట నాణ్యత మాత్రం వాటికి తీసిపోకుండా వుంది. ప్రపంచ వాణిజ్య రంగములో మన కాఫీకి మంచి విలువ వుంది. 1963-64లో మన కాఫీ ఎగుమతుల ద్వారా 10 కోట్ల రూపాయల విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని సంపాదించాము కాఫీ తోటలను పెంచే వారికి పాలీవా 25 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తూంది.

కాఫీ మొక్క వేడిగా గాను, తేమగాను వున్న వాతావరణంలో బాగా పెరుగుతుంది. దీనికి 15° సెంటిగ్రేడ్ నుండి 25° సెంటిగ్రేడ్ ఉష్ణోగ్రత సాలీనా 900 నుండి 1500 మిల్లిమీటర్ల వర్షపాతము కావాలి అందుచేతనే వాతావరణ పరిస్థితులు వున్న దక్షిణ భారత దేశములో ఈ పంట బాగా పండుతుంది

కాఫీ పరిశోధనా సంస్థ వారు చేసిన పరిశోధనల ద్వారాను కాఫీ నారుమళ్ళలోను తోటలలోను సత్రజని ఎరువులను విరివిగా వాడి తీరాలని తెలిసింది. ఈ సత్రజనికి తోడు ఫాస్ఫారిక్ యాసిడ్ ని పొటాష్ ని సరపరా చేస్తే ఫలితాలు మరింత బాగున్నాయి

ఇంతవరకూ సత్రజనిని సరఫరా చేయడానికి అమోనియం సల్ఫేటును రైతులు ఉపయోగిస్తూన్నారు. కాని అంతకంటే చౌకగాను లాభకరంగాను వుండే అనేక రసాయనిక ఎరువులు వచ్చాయి వాటిలో యూరియా ముఖ్యమైనది యూరియాలో సత్రజని సరఫరాలేదు పదార్థాలు ఎక్కువగా వుండటంవలన, దీనిని కలవచేయడంద్వారా చేయడం ఒకచోట నుంచి ఇంకొకచోటుకి తీసుకొనిపోవడం చాలామంది వుళావడంవలన ఇతర సత్రజనిని ఎరువులకంటే దీనికి ప్రత్యేకత వుంది

మన దేశములో ఉత్పత్తికి ఉద్దేశించిన సత్రజని ఎరువులలో 40 శాతం యూరియాగాను, 20 కంటే తక్కువ శాతం అమోనియం సల్ఫేటుగాను అభివృద్ధి చెందుతూ వుంది. ప్రపంచ వాణిజ్య రంగములో మన కాఫీకి మంచి విలువ వుంది. 1963-64లో మన కాఫీ ఎగుమతుల ద్వారా 10 కోట్ల రూపాయల విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని సంపాదించాము కాఫీ తోటలను పెంచే వారికి పాలీవా 25 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తూంది.

కాఫీ మొక్క వేడిగాను, తేమగాను వున్న వాతావరణంలో బాగా పెరుగుతుంది. దీనికి 15° సెంటిగ్రేడ్ నుండి 25° సెంటిగ్రేడ్ ఉష్ణోగ్రత సాలీనా 900 నుండి 1500 మిల్లిమీటర్ల వర్షపాతము కావాలి అందుచేతనే పై వాతావరణ పరిస్థితులు వున్న దక్షిణ భారత దేశములో ఈ పంట బాగా పండుతుంది

కాఫీ పరిశోధనా సంస్థ వారు చేసిన పరిశోధనల ద్వారాను కాఫీ నారుమళ్ళలోను తోటలలోను సత్రజని ఎరువులను విరివిగా వాడి తీరాలని తెలిసింది. ఈ సత్రజనికి తోడు ఫాస్ఫారిక్ యాసిడ్ ని పొటాష్ ని సరపరా చేస్తే ఫలితాలు మరింత బాగున్నాయి

ఇంతవరకూ సత్రజనిని సరఫరా చేయడానికి అమోనియం సల్ఫేటును వాడేవారు. కాని అంతకంటే చౌకగాను లాభకరంగాను వుండే అనేక రసాయనిక ఎరువులు వచ్చాయి వాటిలో యూరియా ముఖ్యమైనది యూరియాలో సత్రజని సరఫరాలేదు పదార్థాలు ఎక్కువగా వుండటంవలన, దీనిని కలవచేయడంద్వారా చేయడం ఒకచోట నుంచి ఇంకొకచోటుకి తీసుకొనిపోవడం చాలామంది వుళావడంవలన ఇతర సత్రజనిని ఎరువులకంటే దీనికి ప్రత్యేకత వుంది

మన దేశములో ఉత్పత్తికి ఉద్దేశించిన సత్రజని ఎరువులలో 40 శాతం యూరియాగాను, 20 కంటే తక్కువ శాతం అమోనియం సల్ఫేటుగాను అభివృద్ధి చెందుతూ వుంది, యూరియా ప్రాధాన్యతను గురించి సత్రజనిని సరఫరాచేసే ఇతర ఎరువులతోపాటు యూరియా కాఫీ మళ్ళపై ఏవిధముగా పనిచేస్తుందో ప్రయోగాలు చేసిచూశారు. ఈ ప్రయోగాలు కాఫీ పరిశోధనా సంస్థలో జరిగాయి ప్రయోగాలలో సత్రజనిని సరపరాచేసే ఎరువులు అమోనియం సల్ఫేట్, యూరియా అమోనియం సల్ఫేట్ చిలియన్ నైట్రేటులను వేసిన వాయుమళ్ళను సత్రజనిని సరఫరాచేయనివారు మళ్ళను పోలిచూడగా యూరియా వేసిన మడి అత్యధికతకంటె మంచి ఫలితాలనిచ్చింది. చిలియన్ నైట్రేట్ మళ్ళకు పోషిచేస్తుందని తేలింది అమోనియంసల్ఫేటు మందఫలితాలనిచ్చింది. కేవలం ఎరువేడను ఉపయోగించడంవలన అంత ఉపయోగం వుండదనితేలింది. అందుచేత కాఫీబోర్డు పరిశోధనా శాఖవారు కాఫీ నారుమళ్ళకు యూరియాను ఉపయోగించడం మంచిదని సిఫారుచేశారు.

అదేవిధముగా తోటలకు యూరియా కాల్షియం నిట్రేట్ అమోనియం సల్ఫేట్ ప్రయోగాలను విడివిడిగా వేసి ఫలితాలను మూడు సంవత్సరాలపాటు గమనించిచూడగా యూరియా వేసిన తోటలకుండి ఎకరానికి 4778 పౌండులు కాఫీ పండ్లు, కాల్షియం నిట్రేట్ వేసిన తోటలకుండి ఎకరానికి 3589 పౌండులు అమోనియం సల్ఫేట్ వేసిన తోటలకుండి 2742 పౌండులు కాఫీపండ్లు దిగుబడివచ్చి పట్టు అయింది. దీనివలన యూరియా వేసిన తోటలకుండి అత్యధికమైన పంటవచ్చి పట్టు రికార్డు నమోదయింది.

అదే విధముగా కాఫీ ఎస్టేట్ లో ఆరు సంవత్సరాలపాటు సత్రజని నిచ్చే రసాయనికపు ఎరువులపై పరిశోధన కొనసాగింది దీని ఫలితాలను ఇటీవల కూడా యూరియా ద్వారా అత్యధికమైన కాఫీ పంట పండిస్తుంది కమగొనబడింది అంతేకాక ఎరువు ప్రదేశాలలోను, లోయలలోను వుండే కాఫీ తోటలకు ఎరువులను తీసుకొని పోవడం కూడా ఒక సమస్యే. అందుచేత పొదుపైనంత తక్కువ ప్రక్రియతో సులభముగా రవాణా చేయగలిగిన రసాయనికపు ఎరువు యూరియా ఒక్కటే నని తేలింది.

యూరియాలో ఎక్కువ శాతం సత్రజని వుండటంవలన ఒక యూరియా బస్తా సత్రజని సరఫరాలో రెండు అమోనియం సల్ఫేటు బస్తాలకు సమాన మౌతుందని అంచనా వేయబడింది. మార్కెట్ నుంచి కాఫీ తోటలకు ఎరువులను చేరవేయడంలో యూరియా ద్వారా సగం రవాణాఖర్చులు తగ్గుతాయి. వీటిని నిలవచేయడానికి కావలసిన స్థలంకూడా సగమే

పై విషయాలను గమనించినట్లయితే సత్రజని ఎరువుగా యూరియా కాఫీ పంటకు ప్రశస్తమైనదని నిస్సందేహముగా చెప్పవచ్చును.

భారతదేశంలో ఆధునిక వ్యవసాయానికి సోవియట్ సహాయం

భారత దేశపు ఆర్థిక జీవనంలో వ్యవసాయం ఒక ముఖ్యమైన పాత్రను నిర్వహిస్తుంది భారత దేశపుజనాభాలో దాదాపు 70 శాతం మందికి వ్యవసాయమే జీవనాధారం. జాతీయ సంపదకు అదే ముఖ్యమైన ఆధారం. భారత దేశంచేసే ఎగుమతులకు అది ఎక్కువ తోడ్పడుతోంది పంచదార, వస్త్రాలు లాంటి కొన్ని పెద్ద పరిశ్రమలకు ముడి పదార్థాలకు వ్యవసాయం మీదనే ఆధారపడుతున్నాయి. దీన్ని గురించి శ్రీ గుల్జారీలాల్ నందా చెప్పిన మాటలతో మనం ఏకీభవించకుండా వుండలేము. ఆయన ఇలా అన్నారు: "ఈ దేశపు ఆర్థిక పరిస్థితిలో వ్యవసాయం అత్యంత ముఖ్యమైన ఏకైక పాత్రం. అది చాలా సంవత్సరాలవరకూ, భారత ప్రజలకూ ప్రభుత్వానికీ ప్రధాన సహాయాన్ని అందించవలసిన విషయం అవుతుంది"

అయినప్పటికీ అభివృద్ధి చెందిన దేశాలతో పోలి, చూస్తే తలా ఒక్కంటికి భారత దేశంలో పండే పంటలలో అత్యధిక భాగం తక్కువ సాయిలోనే వున్నాయి. దీనికి ప్రధానమైన కారణం భారతీయ వ్యవసాయం పద్ధతులు చాలా వెనుకబడివై వుండటమే, భారతీయ వ్యవసాయ పురోభివృద్ధిని నిరోధించిన యితర కారణాలలో భూమి చిన్నవిగా ఖండాలుగా విడదీయబడటం జమీందారీ ధోరణి పాఠశాలలు వ్యవసాయ పరిమితులు మొదలైనవి.

ఆధునిక యంత్రాల ఉపయోగం

భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటినుండి భారత ప్రభుత్వం వ్యవసాయ సమస్యలపై తగినంత శ్రద్ధ వహిస్తోంది. ప్రణాళికలను తయారుచేసేవారూ, జాతీయ నాయకులూ కూడ ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టాలని అధునిక పరికరాలు నుపయోగించాలని, జమీందారులనుండి భూమిని తీసి తీసుకోవాలని, పేదవారికి పొదుపుల సదుపాయాలను మెరుగుపర్చాలని వాదిస్తూవచ్చారు. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇలా అన్నారు "వ్యవసాయంలోగాని పరిశ్రమలలోగాని మరి దేంలోగాని. ఆధునిక సాంకేతిక పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టినప్పుడే భారతీయ వ్యవసాయమూ, భారతీయ జీవనమూ బాగుపడుతాయి."

భారత దేశంలో అధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులు ప్రవేశపెట్టడం అవసరమని గుర్తించబడిన ఆ సమయంలోనే, సోవియట్ ప్రభుత్వం సహాయపడడానికి ముందుకు వచ్చింది. 1955లో భారత ప్రభుత్వానికి 75 లక్షల రూపాయలు విలువ చేసే వ్యవసాయక యంత్రాలను సహాయపరచింది. వ్యవసాయ రంగంలో భారత సోవియట్ సహకారానికి అది ప్రారంభం.

1960లో సోవియట్ ప్రభుత్వం మరో 4 కోట్ల రూపాయలు విలువచేసే పరికరాలు యంత్రాలను సహాయపరచింది, అందులో 70 ట్రాక్టర్లు, 60 కోత యంత్రాలు సంవార పరికరాలు పొలాలు దున్నేటి యంత్రాలు మొదలైనవి. ఇవి ఆధునిక యంత్రాలు కలిగిన వ్యవసాయ క్షేత్రాలకి ప్రారంభోత్సవం జరిపినప్పుడు. సోవియట్ ట్రాక్టర్లు, వ్యవసాయ యంత్రాలు అక్కడ పని ఆరంభించాయి ఆగ్నేయ ఆసియాలో యాంత్రికీకృత వ్యవసాయ క